

Moeten we stoppen met reizen?

Een weekendje Barcelona, een cruise over de Middellandse Zee, of toch liever naar bijzondere plekken ver weg, zoals Machu Picchu in Peru, of de Chinese Muur? Steeds meer mensen gaan steeds vaker op vakantie. De toeristen bezoeken mooie en sfeervolle plekken, maar door die massa's toeristen worden de plekken minder mooi en sfeervol. Dit is het probleem van massatoerisme.

Elk huis een hotel

Jaarlijks overnachten twintig miljoen toeristen in Barcelona. Voor de inwoners van Barcelona is het een last. **Hoe** meer toeristen de stad trekt, **des te** minder mensen blijven in het centrum wonen. In tien jaar tijd verlieten 17.000 bewoners de binnenstad. Het is overal smerig, zeggen ze, de groenteboer werd een fietsverhuur, bijna elke woning wordt verhuurd.

Het bedrijf AirBnB is daar specialist in: via de website van AirBnB kun je overal ter wereld een kamer of woning huren of verhuren. Maar er is een duidelijk **verband** tussen de opkomst van het toerisme en hogere huizenprijzen. Doordat elk huis een hotel kan worden, zijn deze woningen ineens meer geld waard. Dat betekent ook dat de huur- en koopprijzen omhoog gaan – en zo worden de gewone bewoners weggejaagd, als ze het al volhielden tussen de dronken toeristen.

Dit speelt ook in andere steden, zoals Amsterdam. Daar heeft de gemeente inmiddels regels bedacht om het AirBnB-effect te beperken: als je geen echt hotel hebt, mag je de kamer(s) in je huis maar dertig nachten per jaar verhuren.

Meer banen

Aangezien er in steeds meer landen veel welvaart is, hebben steeds meer mensen geld om te reizen. Vliegen is bovendien veel goedkoper geworden. Dit belast ook het milieu: vliegreizen veroorzaken veel CO₂-uitstoot, er worden bossen verwijderd voor hotels, toeristen verbruiken enorm veel water en laten overal afval achter.

Het toerisme levert wel veel banen op. Er zijn zelfs regio's die bijna volledig op toerisme draaien. Denk in Nederland bijvoorbeeld aan de

Waddeneilanden. De meeste eilandbewoners werken in een hotel, restaurant of ijssalon, of ze verhuren boten of fietsen. Maar in deze **redenering** moeten we ook aan de nadelen denken: het is de vraag wie er echt aan verdient. In veel verre landen zijn het uiteindelijk grote bedrijven uit de VS of Europa die de hotels bezitten. En als een regio of land volledig afhankelijk is van het toerisme, dan stort alles in wanneer er iets negatiefs gebeurt: de coronacrisis bijvoorbeeld, of een aanslag of oorlog.

Maatregelen

De stad Dubrovnik in Kroatië is erg populair bij fans van *Game of Thrones* en andere films die daar zijn opgenomen. Er waren zo veel bezoekers, dat de burgemeester de prijs van toegang voor de prachtige oude stadsmuren heeft verhoogd naar bijna dertig euro. Ook andere plaatsen hebben maatregelen genomen. De eeuwenoude stad Machu Picchu in Peru laat nog maar een beperkt aantal toeristen per dag toe. In Thailand is het veelbezochte strand Maya Bay Beach gesloten; de paradijselijke plek was ook bekend van een film, maar was niet meer zo paradijselijk met alle bezoekers en hun afval.

In Venetië mogen sinds 2021 grote cruiseschepen niet meer dicht bij het centrum aanleggen. De cruiseschepen zijn nog het ergst, zeggen deskundigen: de bezoekers overladen de stad, maar blijven er niet overnachten, terwijl de cruiseschepen enorm slecht zijn voor het milieu. Venetië is een stad in het water en de lagune met eilandjes is een erg kwetsbaar natuurgebied. Bovendien verpesten de enorme schepen de uitstraling van de oude stad. Maar de cruiseschepen mogen wel ietsje verderop in de lagune komen. Dat vinden mensen niet **consequent**. Ze protesteren ertegen, ze willen dat de unieke natuur behouden blijft.

Moet het massatoerisme stoppen?

Moeten we stoppen met reizen?

Leer de nieuwe begrippen: **hoe... des te...** – **verband** – **aangezien** – **redenering** – **consequent**.

hoe... des te...: hoe... hoe..., zoveel... zoveel...

VOORBEELD: **Hoe** meer landen in welvaart leven, **des te** meer wereldreizigers zijn er.

VRAAG: Geldt dit ook voor jou in de toekomst: **hoe** meer geld je verdient, **des te** meer je reist?

het verband: relatie, samenhang

VOORBEELD: In Amsterdam is er een duidelijk **verband** tussen het groeiende aantal toeristen en het toenemende aantal 'Nutella-shops', winkels met ongezond eten.

VRAAG: Welk **verband** zie je tussen filmlocaties en massatoerisme?

in verband met =
vanwege, door,
als gevolg van:
*In verband met
werkzaamheden
rijden er vannacht
geen treinen
tussen Rotterdam
en Dordrecht.*

aangezien: omdat

VOORBEELD: Het is niet gek dat mensen in Europa steeds het vliegtuig pakken, **aangezien** een ticket maar een paar tientjes is.

VRAAG: Welk vervoer zou jij kiezen in plaats van vliegen, **aangezien** dat erg slecht is voor het milieu?

de redenering: gedachtegang, logische opbouw van standpunt, argumenten, ideeën

VOORBEELD: In Amsterdam is de **redenering** dat de overlast voor bewoners minder groot zal zijn dankzij de beperking van maximaal dertig nachten AirBnB per woning.

VRAAG: Welke **redenering** zit er achter de nieuwe regels voor cruiseschepen in Venetië?

consequent: logisch volgende, rechtlijnig, steeds volgens dezelfde uitgangspunten

VOORBEELD: Amsterdam heeft **consequente** regels, want de beperking van dertig nachten geldt voor iedereen.

VRAAG: Ben jij **consequent** in je keuzes voor het klimaat? Of voer je actie en stap je dan in het vliegtuig?

Moeten we stoppen met reizen?

Het kleine stadje Dubrovnik in Kroatië kent de gevolgen van massatoerisme nog maar sinds kort. *Game of Thrones*, de duurste tv-serie ooit, werd rond 2010 opgenomen in dit historische stadje dat met prachtige stadsmuren in de zee uitsteekt. Dubrovnik heeft ook andere tijden gekend: in de jaren negentig was er oorlog in het land, dat toen Joegoslavië heette. Dat heeft een aantal jaren voor minder bezoekers gezorgd, maar dankzij de serie, de ligging aan zee en een klein vliegveld dichtbij is het nu weer een perfecte vakantiebestemming. **Aangezien** het een havenstad is, is er ook ruimte voor veerboten, chique jachten, zeilboten en cruiseschepen. Er kwamen in 2018 zo'n 4 miljoen overnachters en 700.000 bezoekers van cruiseschepen.

Maar het **verband** is duidelijk: **hoe meer** bezoekers, **des te** minder bewoners in de oude stad: het aantal bewoners van het ommuurde centrum ging van 5.000 in de jaren negentig naar 800 nu. De sfeer in de stad veranderde en een nieuwe burgemeester koos voor een **consequent** beleid. De prijzen voor toegang tot de stadsmuren werden hoger en het moest weer netjes worden: in Dubrovnik loop je niet rond in je zwembroek.

Toch is het een lastige **redenering** voor de bewoners van de regio, want ze verdienen hun geld aan de toeristen, dus die willen ze ook niet weggagen. Wat is belangrijker: je geld verdienen door een kamer te verhuren in de oude stad of er zelf wonen?

ONTDEKVRAAG

Zoek de verschillen in massatoerisme!

Je hebt gelezen over drie Europese steden die erg veel toeristen trekken: Barcelona, Venetië en Dubrovnik. Maak een overzicht met overeenkomsten en verschillen om goed in beeld te brengen wat de oorzaken en gevolgen van massatoerisme zijn.

1. Zoek op waar de steden precies liggen.
2. Lees de teksten nog een keer en vul in wat je al weet van de steden.
3. Zoek online naar aanvullende overeenkomsten en verschillen.

	Barcelona	Venetië	Dubrovnik
ligging (welk land, binnenland of aan zee)			
aantal inwoners (totaal)			
kenmerken van de stad (waar staat de stad om bekend?)			
hoeveel toeristen per jaar			
pluspunten voor toeristen			
minpunten voor inwoners			

Bekijk het schema nog eens goed. Wat heb je nu geleerd over massatoerisme?

Moeten we stoppen met reizen?

Spreek je uit! Je hebt nu genoeg kennis over het onderwerp om er een mening over te hebben. Kies je standpunt en ga erover in debat. Gebruik in het debat de nieuwe begrippen: **hoe... des te... – verband – aangezien – redenering – consequent.**

De enige oplossing voor
massatoerisme is een maximum
aantal bezoekers per stad.

De oplossing voor
massatoerisme ligt bij onszelf:
wij moeten stoppen met die luxe
tripjes.

We moeten accepteren dat plaatsen veranderen door massatoerisme.

Of verwoord zelf je standpunt:

...

...

[illegible]

Deze zinnen helpen je om een goede bijdrage te leveren aan het gesprek:

- Ik vind dit de beste oplossing, omdat...
- Laten we bijvoorbeeld kijken naar de gevolgen in ...
- Als ik het goed begrijp, zeg jij dat...
- Kortom, ik vind dat ...

Moeten we stoppen met reizen?

Schrijf op wat jij denkt over het onderwerp. Gebruik daarbij de nieuwe begrippen: **hoe... des te... – verband – aangezien – redenering – consequent.**

Kies je standpunt (zoals bij het debat) en schrijf in volledige, nette zinnen op wat jij vindt en waarom je dat vindt.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Controleer: zijn je zinnen duidelijk en volledig?

Is de kernzin volledig? Is het duidelijk ...	Maak zinnen langer en verbind met ...
wie/wat?	maar
waar?	want
wanneer?	omdat
waarom?	niet alleen ... , maar ook ...
hoe?	dus

- Voorbeeld: *Ze moeten meer betalen.* Wie? Waar? Wanneer? Waarom?
- Verbetering: *De toeristen in Dubrovnik moeten nu bijna dertig euro betalen om op de stadsmuren te komen, omdat er anders te veel toeristen in het kleine centrum zijn.*

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Schrijf creatief! Jij bent de burgemeester van Venetië. In een toespraak presenteert je jouw plan voor de toekomst. Wordt de stad helemaal van de toeristen of is je plan om de inwoners weer terug te halen? Jij bepaalt het en je vertelt het in een korte speech: dit is het Venetië van de toekomst waarnaar iedereen zal verlangen en waaraan iedereen wil meewerken. Jouw prachtige woorden zullen *viral* gaan en de harten veroveren van alle Italianen en/of toeristen.